Ekonomie I Seminář 01: Ekonomické statky, náklady příležitosti

anna.pavlovova@fsv.cuni.cz 11. 10. 2023

OBSAH

- 1. Organizace seminářů a testů
- 2. Ekonomické statky
- 3. Náklady příležitosti
- + BONUS: dobrovolný kvíz

M

ORGANIZACE SEMINÁŘŮ:

- v SISu + úvodní mail do Kláry (info, harmonogram, podmínky)
- jen prezenčně
- Kdy?
 - 1. skupina: **středa 12.30 13.50 (O314)**
 - 2. skupina: **středa 14.00 15.20 (O206)**
- materiály v SISu
- kvízy a testy v Moodlu 2 Ekonomie I (2023/24)
- dotaz k seminářům na konkrétní cvičící semináře (dle jména v prezentaci)
- obecné dotazy <u>klara.kantova@fsv.cuni.cz</u>
- technické dotazy (SIS, moodle,...) studijní oddělení
- BONUSOVÉ BODY
 - během semináře
 - KVÍZY:
 - <u>Moodle 2</u> Ekonomie I (2023/24)
 - vyvěšeny v den semináře (středa), deadline je pondělí o půlnoci

TESTY:

- 20. 12. 2023 12.30 14:00, IES aula 314 předtermín
- 10. 01. 2024 13:00 14:20, IES aula 314 1. řádný termín
- 24. 01. 2024 13:00 14:20, IES aula 314 2. řádný termín
- 07. 02. 2024 13:00 14:20, IES aula 314 3. řádný termín

- 1. Co je to ekonomie? A co je to ekonomika?
- 2. Uveďte pár příkladů toho, co může ekonomie zkoumat.
- 3. Pokud bychom uvažovali nereálnou situaci, kdy neexistuje vzácnost zdrojů. Jak by se změnil předmět zkoumání ekonomie?
- 4. Co je to statek? Jaký je rozdíl mezi statky vzácnými (ekonomickými) a volnými?
- 5. Příklady volných statků, které jsou a) produktem přírody, b) produktem výroby.
- 6. Vzácnost statku: ekonomická vs geografická.
- 7. Existuje statek, který je vždy volný?
- 8. Jak nejrychleji poznáme, zda je daná komodita nebo zdroj ekonomickým statkem?

Co je to ekonomie? A co je to ekonomika?

1. Co je to ekonomie? A co je to ekonomika?

ŘEŠENÍ:

Ekonomie: studium/věda o tom, jak společnost obhospodařuje své vzácné

zdroje

Ekonomika: hospodářství

- 1. Co je to ekonomie? A co je to ekonomika?
- 2. Uveďte pár příkladů toho, co může ekonomie zkoumat.

- 1. Co je to ekonomie? A co je to ekonomika?
- 2. Uveďte pár příkladů toho, co může ekonomie zkoumat.

- jak se lidé rozhodují (práce, šetření, utracení, ...)
- jak na sebe lidé působí a co je výsledkem této interakce (cenotvorba)
- co ovlivňuje ekonomiku jako celek (průměrná mzda, HDP, nezaměstnanost)
- ...

- 1. Co je to ekonomie? A co je to ekonomika?
- 2. Uveďte pár příkladů toho, co může ekonomie zkoumat.
- 3. Pokud bychom uvažovali nereálnou situaci, kdy neexistuje vzácnost zdrojů. Jak by se změnil předmět zkoumání ekonomie?

- 1. Co je to ekonomie? A co je to ekonomika?
- 2. Uveďte pár příkladů toho, co může ekonomie zkoumat.
- 3. Pokud bychom uvažovali nereálnou situaci, kdy neexistuje vzácnost zdrojů. Jak by se změnil předmět zkoumání ekonomie?

ŘEŠENÍ:

Vzácnost (omezenost) je klíčovou vlastností ekonomických statků. Pokud by každý mohl v neomezeném množství získat vše, co si přeje, nebyly by ekonomické problémy (ani ekonomika - nebyla by potřeba směna zboží) a nebyla tedy ani ekonomie.

- 1. Co je to ekonomie? A co je to ekonomika?
- 2. Uveďte pár příkladů toho, co může ekonomie zkoumat.
- 3. Pokud bychom uvažovali nereálnou situaci, kdy neexistuje vzácnost zdrojů. Jak by se změnil předmět zkoumání ekonomie?
- 4. Co je to statek? Jaký je rozdíl mezi statky vzácnými (ekonomickými) a volnými?

- 1. Co je to ekonomie? A co je to ekonomika?
- 2. Uveďte pár příkladů toho, co může ekonomie zkoumat.
- 3. Pokud bychom uvažovali nereálnou situaci, kdy neexistuje vzácnost zdrojů. Jak by se změnil předmět zkoumání ekonomie?
- 4. Co je to statek? Jaký je rozdíl mezi statky vzácnými (ekonomickými) a volnými?

ŘEŠENÍ:

Cokoliv, co je užitečné/zvyšuje užitek. Statky vzácné se vyskytují pouze v omezeném množství a spotřebitelé jsou za ně ochotní platit. Statky volné jsou k dispozici pro všechny zadarmo (bez omezeného množství).

- 1. Co je to ekonomie? A co je to ekonomika?
- 2. Uveďte pár příkladů toho, co může ekonomie zkoumat.
- 3. Pokud bychom uvažovali nereálnou situaci, kdy neexistuje vzácnost zdrojů. Jak by se změnil předmět zkoumání ekonomie?
- 4. Co je to statek? Jaký je rozdíl mezi statky vzácnými (ekonomickými) a volnými?
- 5. Příklady volných statků, které jsou a) produktem přírody, b) produktem výroby.

- 1. Co je to ekonomie? A co je to ekonomika?
- 2. Uveďte pár příkladů toho, co může ekonomie zkoumat.
- 3. Pokud bychom uvažovali nereálnou situaci, kdy neexistuje vzácnost zdrojů. Jak by se změnil předmět zkoumání ekonomie?
- 4. Co je to statek? Jaký je rozdíl mezi statky vzácnými (ekonomickými) a volnými?
- 5. Příklady volných statků, které jsou a) produktem přírody, b) produktem výroby.

- a) produktem přírody: vzduch?, slaná voda v moři?
- b) produktem výroby: vedlejší produkt výroby, pokud je pro někoho užitečný!

v

- 1. Co je to ekonomie? A co je to ekonomika?
- 2. Uveďte pár příkladů toho, co může ekonomie zkoumat.
- 3. Pokud bychom uvažovali nereálnou situaci, kdy neexistuje vzácnost zdrojů. Jak by se změnil předmět zkoumání ekonomie?
- 4. Co je to statek? Jaký je rozdíl mezi statky vzácnými (ekonomickými) a volnými?
- 5. Příklady volných statků, které jsou a) produktem přírody, b) produktem výroby.
- 6. Vzácnost statku: ekonomická vs geografická.

- 1. Co je to ekonomie? A co je to ekonomika?
- 2. Uveďte pár příkladů toho, co může ekonomie zkoumat.
- 3. Pokud bychom uvažovali nereálnou situaci, kdy neexistuje vzácnost zdrojů. Jak by se změnil předmět zkoumání ekonomie?
- 4. Co je to statek? Jaký je rozdíl mezi statky vzácnými (ekonomickými) a volnými?
- 5. Příklady volných statků, které jsou a) produktem přírody, b) produktem výroby.
- 6. Vzácnost statku: ekonomická vs geografická.

ŘEŠENÍ:

Vzácnost statku geografická a ekonomická se mohou lišit. Na daném místě může být něčeho málo (ve smyslu výskytu), ale nemusí to vadit, protože daný statek není v daném místě užitečný nebo žádaný - v ekonomickém smyslu, tak není vzácný. Např. hadi u nás a ve Vietnamu. Hadi ve Vietnamu nejsou příliš "vzácní" ve smyslu výskytu (je jich tam relativně hodně), ale mohou být vzácní ve smyslu ekonomickém (jsou vyhlášenou lahůdkou, je jich sice hodně, ale ne tolik, aby uspokojili potřeby všech labužníků). Hadi v našich podmínkách jsou vzácní ve smyslu výskytu, ale nemusí být vzácní v ekonomickém smyslu (obvykle se nejedí).

м

- 1. Co je to ekonomie? A co je to ekonomika?
- 2. Uveďte pár příkladů toho, co může ekonomie zkoumat.
- 3. Pokud bychom uvažovali nereálnou situaci, kdy neexistuje vzácnost zdrojů. Jak by se změnil předmět zkoumání ekonomie?
- 4. Co je to statek? Jaký je rozdíl mezi statky vzácnými (ekonomickými) a volnými?
- 5. Příklady volných statků, které jsou a) produktem přírody, b) produktem výroby.
- 6. Vzácnost statku: ekonomická vs geografická.
- Existuje statek, který je vždy volný?

- 1. Co je to ekonomie? A co je to ekonomika?
- 2. Uveďte pár příkladů toho, co může ekonomie zkoumat.
- 3. Pokud bychom uvažovali nereálnou situaci, kdy neexistuje vzácnost zdrojů. Jak by se změnil předmět zkoumání ekonomie?
- 4. Co je to statek? Jaký je rozdíl mezi statky vzácnými (ekonomickými) a volnými?
- 5. Příklady volných statků, které jsou a) produktem přírody, b) produktem výroby.
- 6. Vzácnost statku: ekonomická vs geografická.
- 7. Existuje statek, který je vždy volný?

ŘEŠENÍ:

Vymezení statku jako volného je vždy relativní, proto se těžko hledá statek, který je vždy volný. Je např. voda v řekách skutečně pro všechny a vždy volný statek? A co takhle (čistý) vzduch?

м

- 1. Co je to ekonomie? A co je to ekonomika?
- 2. Uveďte pár příkladů toho, co může ekonomie zkoumat.
- 3. Pokud bychom uvažovali nereálnou situaci, kdy neexistuje vzácnost zdrojů. Jak by se změnil předmět zkoumání ekonomie?
- 4. Co je to statek? Jaký je rozdíl mezi statky vzácnými (ekonomickými) a volnými?
- 5. Příklady volných statků, které jsou a) produktem přírody, b) produktem výroby
- 6. Vzácnost statku: ekonomická vs geografická
- 7. Existuje statek, který je vždy volný?
- 8. Jak nejrychleji poznáme, zda je daná komodita nebo zdroj ekonomickým statkem?

- 1. Co je to ekonomie? A co je to ekonomika?
- 2. Uveďte pár příkladů toho, co může ekonomie zkoumat.
- 3. Pokud bychom uvažovali nereálnou situaci, kdy neexistuje vzácnost zdrojů. Jak by se změnil předmět zkoumání ekonomie?
- 4. Co je to statek? Jaký je rozdíl mezi statky vzácnými (ekonomickými) a volnými?
- 5. Příklady volných statků, které jsou a) produktem přírody, b) produktem výroby
- 6. Vzácnost statku: ekonomická vs geografická
- 7. Existuje statek, který je vždy volný?
- 8. Jak nejrychleji poznáme, zda je daná komodita nebo zdroj ekonomickým statkem?

ŘEŠENÍ:

Jakou má daný statek cenu? Statky s cenou větší než nula jsou ekonomické (vzácné + užitečné).

2.1. Představte si, že bydlíte v pronajatém bytě a platíte za něj 5 000 na měsíc. Po příbuzných zdědíte domek, jehož výdaje na údržbu a energie činí cca 3 000 měsíčně. Pokud budeme brát v potaz pouze finanční stránku, přestěhujete se do domu?

2.1. Představte si, že bydlíte v pronajatém bytě a platíte za něj 5 000 na měsíc. Po příbuzných zdědíte domek, jehož výdaje na údržbu a energie činí cca 3 000 měsíčně. Pokud budeme brát v potaz pouze finanční stránku, přestěhujete se do domu?

ŘEŠENÍ:

FINANČNÍ NÁKLADY:

bydlení v bytě: cca 5 000 Kč vs. bydlení v domě: cca 3 000 Kč

2.1. Představte si, že bydlíte v pronajatém bytě a platíte za něj 5 000 na měsíc. Po příbuzných zdědíte domek, jehož výdaje na údržbu a energie činí cca 3 000 měsíčně. Pokud budeme brát v potaz pouze finanční stránku, přestěhujete se do domu?

ŘEŠENÍ:

FINANČNÍ NÁKLADY:

bydlení v bytě: cca 5 000 Kč vs. bydlení v domě: cca 3 000 Kč **ALE CO PŘÍPADNÉ UŠLÉ PŘÍJMY? -** náklady příležitosti života v domě

2.1. Představte si, že bydlíte v pronajatém bytě a platíte za něj 5 000 na měsíc. Po příbuzných zdědíte domek, jehož výdaje na údržbu a energie činí cca 3 000 měsíčně. Pokud budeme brát v potaz pouze finanční stránku, přestěhujete se do domu?

ŘEŠENÍ:

FINANČNÍ NÁKLADY:

bydlení v bytě: cca 5 000 Kč vs. bydlení v domě: cca 3 000 Kč **ALE CO PŘÍPADNÉ UŠLÉ PŘÍJMY? -** náklady příležitosti života v domě Pokud se rozhodne bydlet v bytě, může dům pronajmou. Nájem za dům bude zřejmě vyšší než nájem za byt. Řekněme, že od nejlepšího zájemce dostaneme 17 000 Kč měsíčně.

2.1. Představte si, že bydlíte v pronajatém bytě a platíte za něj 5 000 na měsíc. Po příbuzných zdědíte domek, jehož výdaje na údržbu a energie činí cca 3 000 měsíčně. Pokud budeme brát v potaz pouze finanční stránku, přestěhujete se do domu?

ŘEŠENÍ:

FINANČNÍ NÁKLADY:

bydlení v bytě: cca 5 000 Kč vs. bydlení v domě: cca 3 000 Kč **ALE CO PŘÍPADNÉ UŠLÉ PŘÍJMY? -** náklady příležitosti života v domě Pokud se rozhodne bydlet v bytě, může dům pronajmou. Nájem za dům bude zřejmě vyšší než nájem za byt. Řekněme, že od nejlepšího zájemce dostaneme 17 000 Kč měsíčně. Celkové náklady na bydlení v domě tak činí cca **20 000 Kč** (provozní náklady + náklady příležitosti).

CELKOVÉ NÁKLADY:

bydlení v bytě: cca 5 000 Kč vs. bydlení v domě: cca 20 000 Kč (4x více než bydlení v bytě)

2.1. Představte si, že bydlíte v pronajatém bytě a platíte za něj 5 000 na měsíc. Po příbuzných zdědíte domek, jehož výdaje na údržbu a energie činí cca 3 000 měsíčně. Pokud budeme brát v potaz pouze finanční stránku, přestěhujete se do domu?

ŘEŠENÍ:

FINANČNÍ NÁKLADY:

bydlení v bytě: cca 5 000 Kč vs. bydlení v domě: cca 3 000 Kč **ALE CO PŘÍPADNÉ UŠLÉ PŘÍJMY? -** náklady příležitosti života v domě Pokud se rozhodne bydlet v bytě, může dům pronajmou. Nájem za dům bude zřejmě vyšší než nájem za byt. Řekněme, že od nejlepšího zájemce dostaneme 17 000 Kč měsíčně. Celkové náklady na bydlení v domě tak činí cca **20 000 Kč** (provozní náklady + náklady příležitosti).

CELKOVÉ NÁKLADY:

bydlení v bytě: cca 5 000 Kč vs. bydlení v domě: cca 20 000 Kč (4x více než bydlení v bytě)

Pokud by bydlení v domě přineslo 4x vyšší uspokojení, než bydlení v bytě, pouz tehdy se vyplatí. Jinak je výhodnější zůstat v bytě a dům pronajmout.

2.2. Společnost ABC investovala 5 milionů dolarů do vývoje nového léku. K dokončení vývoje potřebuje ještě 1 milion. Na trhu se ale objevil konkurent, který sníží očekávané tržby společnosti ABC na 3 miliony. Měla by za daných podmínek společnost ABC vývoj dokončit? Jaká je nejvyšší částka, kterou byste byli ochotni zaplatit na dokončení vývoje?

	DOKONČENÍ	NEDOKONČENÍ
UŽ INVESTOVÁNO	-5 000 000	- 5 000 000
DALŠÍ INVESTICE		
ZISK		
CELKEM		

	DOKONČENÍ	NEDOKONČENÍ
UŽ INVESTOVÁNO	- 5 000 000	-5 000 000
DALŠÍ INVESTICE	- 1 000 000	0
ZISK		
CELKEM		

	DOKONČENÍ	NEDOKONČENÍ
UŽ INVESTOVÁNO	- 5 000 000	-5 000 000
DALŠÍ INVESTICE	- 1 000 000	0
ZISK	+ 3 000 000	0
CELKEM		

	DOKONČENÍ	NEDOKONČENÍ
UŽ INVESTOVÁNO	- 5 000 000	- 5 000 000
DALŠÍ INVESTICE	- 1 000 000	0
ZISK	+ 3 000 000	0
CELKEM	+ 2 000 000	0

ŘEŠENÍ:

Ať už se společnost rozhodne projekt dokončit nebo ne, již investované peníze zpět nezíská. Již investovaných 5 miliónů by tedy nemělo ovlivnit rozhodnutí zda pokračovat nebo ne. Možný mezní zisk při dokončení projektu činí 2 000 000 Kč (3 0000 000 příjem - 1 000 000 investice). Možný mezní zisk, pokud se firma rozhodne nepokračovat, je 0. Za daných podmínek, je tedy lepší s projektem pokračovat.

	DOKONČENÍ	NEDOKONČENÍ
UŽ INVESTOVÁNO	-5 000 000	- 5 000 000
DALŠÍ INVESTICE	- 1 000 000	0
ZISK	+ 3 000 000	0
CELKEM	+ 2 000 000	0

ŘEŠENÍ:

Ať už se společnost rozhodne projekt dokončit nebo ne, již investované peníze zpět nezíská. Již investovaných 5 miliónů by tedy nemělo ovlivnit rozhodnutí zda pokračovat nebo ne. Možný mezní zisk při dokončení projektu činí 2 000 000 Kč (3 0000 000 příjem - 1 000 000 investice). Možný mezní zisk, pokud se firma rozhodne nepokračovat, je 0. Za daných podmínek, je tedy lepší s projektem pokračovat.

	DOKONČENÍ	NEDOKONČENÍ
UŽ INVESTOVÁNO	- 5 000 000	- 5 000 000
DALŠÍ INVESTICE	- 1 000 000	0
ZISK	+ 3 000 000	0
CELKEM	+ 2 000 000	0

2.2. Společnost ABC investovala 5 milionů dolarů do vývoje nového léku. K dokončení vývoje potřebuje ještě 1 milion. Na trhu se ale objevil konkurent, který sníží očekávané tržby společnosti ABC na 3 miliony. Měla by za daných podmínek společnost ABC vývoj dokončit? Jaká je nejvyšší částka, kterou byste byli ochotni zaplatit na dokončení vývoje?

ŘEŠENÍ:

Ať už se společnost rozhodne projekt dokončit nebo ne, již investované peníze zpět nezíská. Již investovaných 5 miliónů by tedy nemělo ovlivnit rozhodnutí zda pokračovat nebo ne. Možný mezní zisk při dokončení projektu činí 2 000 000 Kč (3 0000 000 příjem - 1 000 000 investice). Možný mezní zisk, pokud se firma rozhodne nepokračovat, je 0. Za daných podmínek, je tedy lepší s projektem pokračovat.

Maximální částka, za kterou bychom měli být ochotni projekt dokončit jsou 3 000 000. Při částkách nižších je totiž mezní zisk pozitivní. Při nákladu nad 3 000 000 již není mezní zisk pozitivní. A při nákladu 3 000 000 vychází mezní zisk v obou případech 0.

	DOKONČENÍ	NEDOKONČENÍ
UŽ INVESTOVÁNO	-5 000 000	- 5 000 000
DALŠÍ INVESTICE	- 1 000 000	0
ZISK	+ 3 000 000	0
CELKEM	+ 2 000 000	0

2.3. Většina nákladů na dovolenou je měřitelná v penězích (letenky, ubytování, pojištění, ušlá mzda, ...). Naopak výhody dovolené jsou spíše psychické. Jak porovnat náklady a přínosy dovolené a rozhodnout se, zda na ni jet?

2.3. Většina nákladů na dovolenou je měřitelná v penězích (letenky, ubytování, pojištění, ušlá mzda, ...). Naopak výhody dovolené jsou spíše psychické. Jak porovnat náklady a přínosy dovolené a rozhodnout se, zda na ni jet?

ŘEŠENÍ:

Porovnat finanční náklady a nefinanční přínosy je obtížné. Benefity se budou v danou chvíli pro každého lišit a pro každého budou jiné v jiný čas. Můžeme si však pomoci následujícími ilustrativnými příklady s využitím konceptu nákladů příležitosti:

a) Můžeme náklady za dovolenou porovnat s něčím, co bychom si za dané peníze mohli koupit, ale nebudeme moct, protože pojedeme na dovolenou (náklady příležitosti).

Např. místo dovolené, bychom si mohli koupit počítač. Pokud pojedeme na dovolenou, musíme se vzdát počítače. Čeho bychom si vážili více? b) Můžeme porovnat, jak moc jsme museli pracovat, abychom si dovolenou mohli dovolit. Převáží psychologické benefity dovolené tuto námahu?

BONUSOVÝ KVÍZ NA ZÁVĚR:)

GO TO menti.com

ENTER THE CODE

61848404

Děkuji za pozornost a spolupráci.

??? OTÁZKY ???